

**Filip Grgić**  
**Prijedlog programa rada Instituta za filozofiju**  
**u razdoblju od 2016. do 2020. godine**

**1. Uvod**

U Prijedlogu programa rada Instituta za filozofiju u razdoblju od 2012. do 2016. godine, koji sam priložio prijavi na natječaj za imenovanje ravnatelja Instituta u prethodnome mandatnom razdoblju u ožujku 2012, kao kratkoročne četverogodišnje ciljeve koje bi Institut trebao ostvariti do ožujka 2016. naveo sam sljedeće:<sup>1</sup>

- (1) Institut mora postati međunarodno prepoznatljiva ustanova, uključena u međunarodne znanstvene projekte i/ili programe, s međunarodno relevantnim rezultatima;
- (2) Institut mora biti uključen u nastavu filozofije na doktorskoj razini te i u tom području ostvariti međunarodnu suradnju;
- (3) Institut mora reorganizirati način na koji se u njemu izvodi znanstvenoistraživački rad:
  - (a) postojeća rascjepkanost znanstvenog istraživanja mora se prevladati te uspostaviti suradnja između pojedinih znanstvenih projekata i/ili programa;
  - (b) mora se uspostaviti sustavan program međunarodnih znanstvenih skupova, institutskih seminara i kolokvija te javnih predavanja i tribina;
  - (c) mora se uspostaviti izdavačka djelatnost, s osobitim naglaskom na izdavanje kapitalnih djela iz povijesti hrvatske filozofije.
- (4) Institut mora reorganizirati svoje unutarnje ustrojstvo i drukčije se koristiti svojim materijalnim resursima.
- (5) Institut se mora otvoriti javnosti. Njegovo poslovanje mora biti transparentnije, a rezultati znanstvenoistraživačke djelatnosti moraju biti bolje prezentirani javnosti putem javnih predavanja, tribina, predstavljanja knjiga, mrežne stranice itd.

Za ciljeve (3)–(5) smatram da su ostvareni, za cilj (1) da je djelomično ostvaren, dok cilj (2) nije ostvaren. U ovome Prijedlogu osvrnut ću se najprije na ostvarene a potom na neostvarene ciljeve, naznačit ću mjere koje namjeravam poduzeti u sljedećemu mandatnom razdoblju

---

<sup>1</sup> Usp. <http://www.ifzg.hr/dokumenti/ZV/Filip%20Grgic-program%20rada%20IFZG.pdf>, str. 6–7.

kako bi se svi navedeni ciljevi u potpunosti ostvarili te se tako osigurala stabilnost u funkcioniranju i položaju Instituta, a na koncu ću sažeti ciljeve i mjere za sljedeće mandatno razdoblje.

## **2. Unutarnje ustrojstvo (cilj [4] iz 2012)**

### **2.1 Akti Instituta**

U protekle četiri godine doneseno je nekoliko akata koji, po mome mišljenju, znatno unapređuju kako opće funkcioniranje Instituta tako i kvalitetu obavljanja znanstveno-istraživačkog rada u njemu.

U listopadu 2014. donesen je novi Statut Instituta. Osim što je usklađen s izmjenama Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, novi Statut donio je i neke dodatne novine u ustroju i radu Instituta. Uvedena je funkcija pomoćnika ravnatelja. Preciznije i obuhvatnije su definirane ovlasti Znanstvenoga vijeća koje sada, između ostaloga, jednom godišnje razmatra izvještaje o radu znanstvenikâ, čime se osigurava kontinuirana skrb Znanstvenoga vijeća nad kvalitetom znanstvenoistraživačkog rada u Institutu. Nadalje, novi Statut predviđa da se jednom godišnje održava zajednička sjednica Znanstvenoga i Upravnog vijeća, na kojoj ravnatelj podnosi godišnji izvještaj o radu Instituta. Time se učvršćuje suradnja među glavnim tijelima Instituta i omogućuje obuhvatnija rasprava o važnijim pitanjima. Naposljetku, novi Statut propisuje i postupak dodjele zvanja zaslužnog znanstvenika, kao i prava koja se stječu dodjelom toga zvanja, što je omogućilo da početkom ove godine pokrenemo postupak dodjele zvanja zaslužnog znanstvenika za dvoje naših istaknutih umirovljenih djelatnika.

Pravilnik o dodatnim uvjetima za izbor na znanstvena radna mjesta, donesen u srpnju 2012, detaljno navodi dodatne uvjete koje moraju zadovoljiti kandidati za znanstvena radna mjesta u Institutu. Uvjeti propisani tim Pravilnikom predstavljaju jamstvo da će na znanstvena radna mjesta u Institutu biti izabrani kandidati koji svoju znanstvenu kvalitetu te doprinosu radu i ugledu Instituta manifestiraju ne samo svojim znanstvenim radovima nego i drugim oblicima znanstvene, stručne i nastavne djelatnosti. Uz to, tim se Pravilnikom sprečava da napredovanje u sustavu znanstvenih radnih mjesta ovisi isključivo o

zadovoljavanju kvantitativnih čimbenika (tj. broju objavljenih znanstvenih radova), nego se zahtijeva da ono odražava sveukupni razvoj znanstvene karijere zaposlenika.

Dodatni poticaj i pravni okvir za unapređivanje kvalitete znanstvenoistraživačkog rada u Institutu jest Pravilnik o nagradama za znanstvenu izvrsnost, donesen u veljači 2014. U skladu s tim Pravilnikom je 2014. i 2015. trojici naših djelatnika dodijeljena godišnja nagrada za znanstvenu izvrsnost, a uručivanje nagrade bilo je popraćeno svečanim predavanjima prilikom obilježavanja Dana Instituta, koja su potom tiskana u obliku knjiga.

Od ostalih akata donesenih u proteklome mandatnom razdoblju može se spomenuti Pravilnik o izdavačkoj djelatnosti (prosinac 2012), kojim je propisan postupak prilikom izdavanja knjiga i časopisâ u Institutu, Pravilnik o zaštiti arhivskog i registraturnog gradiva (listopad 2012) te Etički kodeks (listopad 2012). Uz to, donijeli smo i Strateški program znanstvenih istraživanja za razdoblje od 2013. do 2017. godine (rujan 2012) te Akcijski plan u cilju unapređenja kvalitete (ožujak 2015), a kao dio postupka reakreditacije u lipnju 2013. sastavili smo opsežnu Samoanalizu naše ukupne djelatnosti od 2008. do 2012.

Kako sam spomenuo, svi ti akti i dokumenti unaprijedili su rad Instituta, i u organizacijskom i u znanstvenoistraživačkom aspektu. Uz to, neki od njih (prije svega Strateški program, Akcijski plan i Samoanaliza) pružili su prigodu da se kritički osvrnemo na naše slabosti i nedostatke – kako one koji su uočeni tijekom procesa reakreditacije 2014. tako i one koje smo neovisno uočili – te da sistematiziramo i preciziramo mjere potrebne za njihovo uklanjanje.

**Akti koje je potrebno donijeti.** Početkom sljedećega mandatnog razdoblja planiram predložiti Znanstvenom vijeću usvajanje još dvaju akata. Prije svega, to je Pravilnik o postupku izbora na stručna, suradnička i znanstvena radna mjesta. Tim bi se pravilnikom trebao propisati postupak izbora na odgovarajuća radna mjesta, a posebice: struktura i broj članova povjerenstava, mandat povjerenstava, dokumenti koji se zahtijevaju od pristupnikâ, način rada povjerenstava i kriteriji izbora. Cilj tih akata jest ujednačavanje kriterijâ izbora na radna mjesta te osiguravanje nepristranosti i transparentnosti prilikom izbora, u svrhu zapošljavanja uistinu najboljih. Uz to, u suradnji s povjerenstvom što ga je izabralo Znanstveno vijeće predložit ću donošenje Pravilnika o kriterijima i postupku produljenja radnog odnosa nakon navršenih 65 godina života (vidi dolje, 2.2.1).

## 2.2 Kadrovska politika

### 2.2.1. Istraživači

U ožujku 2012. kadrovska struktura zaposlenih istraživača na Institutu bila je sljedeća: na znanstvenim radnim mjestima bilo je 16 zaposlenih, od čega 9 znanstvenih savjetnika u trajnom zvanju, 3 znanstvena savjetnika, 2 viša znanstvena suradnika i 2 znanstvena suradnika. Na suradničkim radnim mjestima bilo je 6 zaposlenih, od čega 2 viša asistenta i 4 asistenta.

U ožujku 2016. kadrovska struktura zaposlenih istraživača je sljedeća: na znanstvenim radnim mjestima je 18 zaposlenih, od čega 7 znanstvenih savjetnika u trajnom zvanju, 5 znanstvenih savjetnika i 6 znanstvenih suradnika. Na suradničkim radnim mjestima zaposleno je 6 djelatnika, od čega 3 poslijedoktoranda i 3 asistenta odnosno doktoranda.<sup>2</sup> Uz to, na Institutu je do 1. 12. 2016. u punom radnom odnosu jedan djelatnik kao gostujući istraživač koji je voditelj projekta u okviru programa NEWFELPRO.

Dakle, ukupan broj zaposlenih istraživača u protekle četiri godine porastao je s 22 na 24;<sup>3</sup> imamo dva djelatnika više na znanstvenim radnim mjestima. Dvoje djelatnika je koncem 2015. otišlo u mirovinu. Udio znanstvenih savjetnika u ukupnom broju zaposlenih na znanstvenim radnim mjestima smanjio se u odnosu na 2012: tada ih je bilo čak 75 %, dok ih je trenutno 66,6 %. Udio znanstvenih suradnika se povećao: 2012. bilo ih je 12,5 %, dok ih je trenutno 33,3 %. Udio viših asistenata, asistenata i doktoranada u ukupnom broju zaposlenih istraživača smanjio se s 27 % 2012. na trenutnih 25 %.

**Mjere koje je potrebno poduzeti.** Potrebno je povećati udio suradnikâ, osobito asistenata i doktoranada, u ukupnom broju zaposlenih istraživača. Zapošljavanje asistenata i doktoranada trenutno je moguće iz triju izvora. (a) Temeljem natječaja za dodjeljivanje mentorstva Hrvatske zaklade za znanost. Na taj smo način koncem 2014. osigurali sredstva za zapošljavanje jedne doktorandice, a dvojica voditelja projekata prijavila su se na natječaj u jesen 2015. i nadam se da će ove godine iz toga izvora Institut moći zaposliti barem još jednog doktoranda. U svojstvu ravnatelja i dalje ću, kao što sam to činio i u dosadašnjem mandatu, snažno poticati sve voditelje i suradnike na projektima HRZZ da se prijave na

<sup>2</sup> U trenutku pisanja ovoga dokumenta (početak ožujka 2016) natječaji za izbor na dva radna mjesta znanstvenih suradnika, jedno radno mjesto znanstvenog savjetnika i dva radna mjesta asistenata bili su još u tijeku, no ta su radna mjesta gore uračunata.

<sup>3</sup> Ovdje nije uračunat djelatnik koji je gostujući istraživač u okviru programa NEWFELPRO, iako je i on u punome radnom odnosu na Institutu.

natječaje za dodjeljivanje mentorstva. (Uostalom, Akcijski plan od voditeljâ i suradnikâ zahtijeva prijavu na sve natječaje za zapošljavanje doktoranada što ih objavljuju HRZZ i druga tijela u Hrvatskoj.) Pritom ću nastojati, koliko to bude moguće, u institutskim izvorima pronaći financijska sredstva neophodna za pokrivanje mogućih dodatnih troškova projekata. (b) Temeljem oslobađanja tzv. razvojnih koeficijenata. Na taj smo način u siječnju ove godine ishodili suglasnost za zapošljavanje dvoje asistenata. U svojstvu ravnatelja i dalje ću se zalagati za to da se svaki slobodni suradnički koeficijenti iskoriste za zapošljavanje suradnikâ, osobito asistenata. (c) Temeljem sudjelovanja u međunarodnim projektima. Nažalost, ovu priliku još nismo iskoristili, i to je jedna od najvažnijih zadata u predstojećem razdoblju (vidi dolje, 5.3).

Što se tiče politike produljenja radnog odnosa nakon navršenih 65 godina života, riječ je o osjetljivom pitanju koje je primarno u nadležnosti Znanstvenoga vijeća. Na svojoj sjednici u studenome 2015. Znanstveno je vijeće imenovalo povjerenstvo sa zadaćom izrade kriterija prema kojima se djelatniku Instituta koji navršava 65 godina života odobrava produljenje radnog odnosa. Smatram da je to primjeren pristup ovoj problematici. Potaknut ću povjerenstvo da dovrši svoj posao a Znanstvenom vijeću predložiti da donese odgovarajući pravilnik koji bi se, ako se u međuvremenu ne promijeni zakonski okvir, mogao početi primjenjivati već koncem 2016.

Naposljetku, mislim da je potrebno unaprijediti brigu o svim stadijima razvoja suradnika, prije svega asistenata. Osobito im treba pružiti snažniju podršku prilikom prijave na natječaje za usavršavanje u inozemstvu. Iako je to prvenstveno zadata mentorâ a potom i Znanstvenoga vijeća (koje bira i ocjenjuje rad mentorâ), važnu ulogu u razvoju asistenata i poslijedoktoranada ima i ravnatelj. Stoga ću nastaviti praksu održavanja sastanaka (započetu 2015) sa svim zaposlenim asistentima i poslijedoktorandima na kojima se razmatraju tekući i načelni problemi.

### **2.2.2 Prateće službe**

Broj zaposlenih u pratećim službama u proteklih četiri godine povećao se za 1: 2012. bilo ih je 5, a trenutno ih je zaposleno 6 – od lipnja 2012. imamo jednoga stručnog suradnika u Odjeljku knjižnice i arhiva.

**Mjere koje je potrebno poduzeti.** Smatram da je s obzirom na broj zaposlenih istraživača broj zaposlenih u pratećim službama optimalan. Ipak, treba uzeti u obzir činjenicu da se na Institutu trenutno izvode četiri projekta HRZZ, zbog čega se obim računovodstvenih i administrativnih poslova znatno povećao. Voditelji projekata, ravnatelj i voditelji pratećih službi u Institutu stoga su u jesen 2015. zaključili da bi bilo uputno zaposliti jednog djelatnika u okviru programa stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa, koji bi pomagao u obavljanju računovodstvenih i administrativnih poslova vezanih uz projekte koji se izvode na Institutu. Nastojat ću od Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta te Hrvatskog zavoda za zapošljavanje ishoditi suglasnost odnosno odobrenje za privremeno zapošljavanje jednog djelatnika za potrebe projekata.

Druga mjera koju namjeravam poduzeti jest sastavljanje preciznog popisa poslova za svakog djelatnika pratećih službi. Iako smatram da prateće službe u Institutu općenito dobro i učinkovito funkcioniraju i iako su poslovi svakog djelatnika navedeni u Pravilniku o ustroju radnih mjesta, potrebno ih je dodatno precizirati. To ću učiniti u suradnji s djelatnicima pratećih službi.

Naposljetku, precizirat ću ovlasti i zadaće zamjenika ravnatelja. Statut i Pravilnik o ustroju radnih mjesta predviđaju postojanje funkcije i radnog mjesta pomoćnika ravnatelja za međunarodnu suradnju, koji prvenstveno obavlja poslove vezane uz međunarodne projekte. S obzirom na to da se u Institutu trenutno ne izvode veći međunarodni projekti, za aktiviranje funkcije pomoćnika ravnatelja nije bilo potrebe, nego je imenovan zamjenik ravnatelja. U suradnji sa zamjenikom ravnatelja jasnije ću definirati njegove obveze i ovlasti, a po potrebi ću od MZOS-a zatražiti suglasnost za aktiviranje funkcije pomoćnika ravnatelja za međunarodnu suradnju.

## **2.3 Korištenje materijalnih resursa**

### **2.3.1 Poslovni prostor**

S početkom obavljanja dužnosti ravnatelja u travnju 2012. doznao sam za činjenicu da ni nakon više od 20 godina nije riješen pravni status poslovnog prostora kojim se koristi Institut. U suradnji s Upravnim vijećem počeo sam rješavati taj problem, što je početkom 2015. rezultiralo upisom Instituta u zemljišne knjige kao 50 postotnog vlasnika poslovnog prostora.

Upravno vijeće odlučilo je da se daljnjim pravnim mjerama pokuša ishoditi potpuno vlasništvo, i tome sam, u suradnji s odvjetnicom, pristupio.

**Mjera koju je potrebno poduzeti.** I dalje ću provoditi odluku Upravnog vijeća o ovome predmetu.

### 2.3.2 Knjižnica, čitaonice i ostalo

U protekle četiri godine u nekoj smo mjeri reorganizirali način korištenja poslovnog prostora. Prije svega, uredili smo čitaonicu na IV. katu te prenamijenili i preuredili veliku dvoranu na V. katu. Zahvaljujući donaciji obitelji prof. Vanje Sutlića koncem 2013. znatno smo obogatili knjižnicu, tako da je dio knjižnice preseljen i na V. kat. Započeli smo i proces uređivanja arhiva, kako filozofske ostavštine na IV. katu tako i službenih dokumenata na VI. katu. U tijeku je skeniranje i elektroničko pohranjivanje svih važnijih dokumenata iz arhiva.

Priljev novih knjiga u knjižnicu možemo smatrati zadovoljavajućim. Iako se i dalje najveći broj knjiga kupuje sredstvima pojedinih projekata koji se izvode na Institutu, povećan je broj knjiga koje se nabavljaju zajedničkim sredstvima, s obzirom na to da smo u protekle tri godine znatan dio sredstava što ih dobivamo temeljem ugovora o višegodišnjem institucijskom financiranju znanstvene djelatnosti (VIF) namijenili u tu svrhu. Osnivanjem knjižničkog odbora što ga čine predsjednik Znanstvenog vijeća, ravnatelj i voditeljica knjižnice uspostavili smo sustav nabave novih knjiga kojim, s jedne strane, vodimo brigu o nepristranom zadovoljavanju potreba svih djelatnika a, s druge strane, osiguravamo kontinuirani priljev knjiga koje su od naročita interesa za Institut. Uz to, donacijom obitelji prof. Sutlića riješili smo kroničan problem iz prethodnog razdoblja, a to je manjak standardnih izdanja filozofskih klasika. Nasuprot tome, situaciju što se tiče časopisâ ne možemo smatrati zadovoljavajućom. Proteklih smo godina vlastitim sredstvima kupovali pakete iz baze JSTOR, i vjerojatno ćemo to moći činiti i ubuduće, bude li potrebno. No pristup časopisima iz opsežnih i važnih baza kao što su Blackwell Wiley, Springer, Oxford University Press, Project Muse itd. onemogućen nam je zbog enormno visokih cijena, i to smatram najvećim problemom s kojim je suočena knjižnica.

U protekle četiri godine neko smo vrijeme bili pretplaćeni i na neke druge elektroničke zbirke – Harvard Digital Library, Oxford Handbooks Online, Thesaurus Linguae Graecae – no nisam siguran trebamo li to činiti i dalje, s obzirom na malen broj korisnika.

Naposljetku, tijekom 2014. pokrenuli smo izradu repozitorija znanstvenih publikacija djelatnikâ Instituta: instalirali smo software, postavili ga na našu internetsku stranicu te započeli s unosom podataka. Nažalost, zbog nezainteresiranosti djelatnikâ taj posao nije dovršen.

**Mjere koje je potrebno poduzeti.** Kao prvo, potrebno je dovršiti proces reorganizacije odnosno preuređenja prostora. To se prije svega odnosi na prostorije knjižnice i čitaonice na V. katu. U vezi s tim, potrebno je temeljito pregledati sadržaj knjižnoga i časopisnoga fonda kako bi se ustvrdilo koje je knjige i časopise potrebno držati na policama na IV. i V. katu, a koji se mogu premjestiti na neka druga mjesta. (Taj je posao djelomično obavljen.) Potrebno je dovršiti posao skeniranja arhivske građe i do kraja urediti ostavštinu koja se nalazi na IV. katu. Posao na izradi repozitorija treba nastaviti. Problem nemogućnosti pristupa časopisnim bazama rješavat ćemo u suradnji s drugim institucijama. Naposljetku, vjerojatno će biti potrebno i djelomično reorganizirati raspored uredâ djelatnikâ, ovisno o kadrovskoj situaciji.

## 2.4 Financije

S jedne strane, financiranjem našeg rada u protekle četiri godine možemo biti zadovoljni. Sredstva predviđena za materijalne troškove, iako su se konstantno smanjivala, bila su dostatna za normalno funkcioniranje Instituta. Sredstva dodijeljena temeljem VIF-a, iako je riječ o relativno malim iznosima, pomogla su nam u opremanju knjižnice, organiziranju znanstvenih skupova i gostujućih predavanja, pokrivanju troškova putovanja naših djelatnika i publiciranju *Priloga za istraživanje hrvatske filozofske baštine*. Četiri projekta HRZZ koja se trenutno izvode u Institutu omogućuju većini zaposlenika sredstva za nabavu opreme i odlaske na znanstvene skupove. Naposljetku, šteta koju smo pretrpjeli zbog pljačke koncem 2015. u velikom je dijelu nadoknađena.

S druge strane, imamo tri razloga za nezadovoljstvo. Prvo, MZOS posljednjih godina odbija financirati naše znanstvene skupove, kao i časopis *Prilozi*. Drugo, nemamo sredstava za sanaciju podrumskih prostorija, a niti smo u prilici javiti se na neki natječaj za dodjelu sredstava kojim bismo mogli riješiti taj dugogodišnji problem. Treće, i najvažnije, i dalje smo previše ovisni o državi. Udio vlastitih sredstava (namaknutih prodajom knjiga, iznajmljivanjem prostorija i pružanjem usluga) i donacija gospodarskih subjekata u našem proračunu zanemariv je.

**Što možemo učiniti.** Jedino rješenje problema prevelike financijske ovisnosti o državi jest uključivanje u međunarodne projekte (usp. dolje, 3.1, 5.3 i 6).

### 3. Znanstvenoistraživački rad (cilj [3] iz 2012)

#### 3.1 Projekti

U protekle četiri godine u znatnoj smo mjeri reorganizirali i, po mome mišljenju, unaprijedili način na koji se u Institutu izvodi znanstvenoistraživački rad. U svome Prijedlogu programa iz 2012. kao jedan od ciljeva naveo sam prevladavanje rascjepkanosti znanstvenog istraživanja u Institutu te uspostavljanje koordinacije između pojedinih znanstvenih projekata. Korak u ostvarenju toga cilja bila je promjena do koje je došlo u načinu financiranja znanstvenih projekata u Hrvatskoj, to jest ukidanje sustava tzv. z-projekata koje je financirao MZOS i prebacivanje financiranja znanstvenoistraživačkih projekata na HRZZ. Budući da projekti HRZZ zahtijevaju okupljanje većih skupina znanstvenika, to je dovelo do okrupnjivanja istraživačkih skupina na Institutu te do djelomičnog prevladavanja spomenute rascjepkanosti. Uz to, sredstva koja smo dobili temeljem VIF-a nismo raspodijelili u obliku tzv. “glavarina”, nego smo sva dobivena sredstva namijenili zajedničkim potrebama (nabavci knjiga, organiziranju konferencija, dolaznoj i odlaznoj mobilnosti te izdavačkoj djelatnosti), čime smo također nastojali prevladati nekadašnju fragmentiranost.

Trenutno se na Institutu izvode četiri projekta HRZZ. Uzmemo li u obzir broj zaposlenih znanstvenika, s tom činjenicom možemo biti sasvim zadovoljni. (Primjerice, u omjeru broja zaposlenih i broja projekata najbolji smo među svim humanističkim institutima u Hrvatskoj te pri vrhu u odnosu na sve ostale institute.) Trebamo uzeti u obzir, međutim, da nisu svi zaposleni znanstvenici uključeni u projekte: u projekte Instituta uključeno ih je 9, jedan znanstvenik uključen je u projekt koji se izvodi izvan Instituta, a čak 6 kolega nije uključeno ni u koji znanstveni projekt. Bilo bi poželjno kad bi svaki zaposleni istraživač bio uključen u neki projekt. Štoviše, smatram da bi se znanstvenoistraživački rad u Institutu trebao odvijati isključivo u okviru projekata.

Što se tiče koordinacije između projekata, ona trenutno izostaje, što se može objasniti tematikom i strukturom projekata, i tu činjenicu u trenutnim okolnostima ne trebamo smatrati

nećim zabrinjavajućim. Ono što je zabrinjavajuće jest činjenica da se trenutno na Institutu ne izvodi nijedan međunarodni projekt osim projekta NEWFELPRO što ga izvodi gostujući istraživač.<sup>4</sup>

**Mjere koje je potrebno poduzeti.** Trebali bismo težiti tome da svaki znanstvenik bude uključen u neki znanstvenoistraživački projekt, tako da ću i dalje poticati sve kolege i kolegice da se prijavljuju na otvorene natječeaje. Osobito ću na to poticati mlađe djelatnike. Na Institutu se trenutno ne izvodi nijedan uspostavni istraživački projekt HRZZ, tj. projekt namijenjen istraživačima koji su doktorat znanosti stekli najmanje 2 a najviše 7 godina od roka za prijavu, i takvu bi situaciju trebalo izmijeniti.

Nadalje, Institut bi se u u sljedećem razdoblju trebao uključiti u provođenje nekoga međunarodnog projekta. Pomak koji smo učinili u odnosu na prethodno četverogodišnje razdoblje sastoji se samo u činjenici da smo se *počeli* prijavljivati na projekte koji se financiraju iz raznih programa Europske unije. Doduše, dosad smo podnijeli samo dvije (neuspješne) prijave, 2013. i 2014. Kako bi se povećao broj prijava i kako bi se povećali izgledi za uključivanje u takve projekte, potrebno je uložiti više napora u informiranje o relevantnim natječajima, kao i intenzivirati suradnju među djelatnicima prilikom razmatranja mogućih tema projekata te sastavljanja prijava i pronalaženja potencijalnih partnera. U svojstvu ravnatelja i dalje ću prikupljati informacije, inicirati raspravu na Znanstvenom vijeću o pojedinim natječajima, poticati na prijave te pružati svu potrebnu pomoć prilikom sastavljanja projektnih prijedloga.

### 3.2 Skupovi i predavanja

U protekle četiri godine uspostavili smo sustav znanstvenih skupova, kolokvija, okruglih stolova i predavanja s kojim možemo biti sasvim zadovoljni. Osim što smo svake godine u prosincu organizirali godišnji simpozij Instituta, samostalno smo organizirali još dva znanstvena skupa. Ukupno smo, na Institutu ili izvan njega, organizirali ili suorganizirali 17 znanstvenih skupova, radionica ili okruglih stolova, od kojih je velika većina bila međunarodnog karaktera. Uz to, na Institutu je u protekle četiri godine održano 44 predavanja i kolokvija, pri čemu je 14 govornika bilo iz inozemstva. Organizirali smo i jednu izložbu u NSK.

---

<sup>4</sup> Pod međunarodnim projektom ovdje i nadalje razumijem projekt koji se dijelom ili u potpunosti financira inozemnim sredstvima i u kojem sudjeluju istraživači iz više od dviju država.

**Mjere koje je potrebno poduzeti.** S aktivnostima u ovome području trebamo nastaviti, po mogućnosti jednakim intenzitetom. Novina koju ću predložiti tiče se uvođenja niza večernjih javnih predavanja, namijenjenih široj publici, o temama od šireg interesa. Jedan od problema s kojim bismo se mogli suočiti u predstojećem razdoblju jest nedostatak financijskih sredstava. Naime, proteklih je godina MZOS odbijao naše molbe za dodjelom financijske potpore našim znanstvenim skupovima, tako da smo ih najvećim dijelom financirali sredstvima što smo ih dobili u okviru VIF-a. Budući da je nastavak VIF-a neizvjestan, morat ćemo uložiti dodatne napore kako bismo ovaj dio našega rada održali na razini prethodnih godina.

### 3.3 Izdavačka djelatnost

U proteklome četverogodišnjem razdoblju udvostručili smo broj knjiga objavljenih u izdanju Instituta u odnosu na prethodno četverogodišnje razdoblje: objavili smo ih 14, dok smo ih u razdoblju 2008–2012. objavili 7. Među objavljenim knjigama nalaze se i neke koje možemo smatrati kapitalnim izdanjima iz povijesti hrvatske filozofije, kao što su 2. i 4. svezak Petrićevih *Peripatetičkih rasprava*. Uz to, napokon smo pripremili i 2015. objavili tzv. “Antologiju”, tj. *Hrvatsku filozofiju od 12. do 19. stoljeća: izbor iz djela na latinskome* u tri sveska, čime smo dovršili posao započet prije više desetljeća. Što se tiče časopisâ, osim *Prilogâ za istraživanje hrvatske filozofske baštine*, koji je 2014. obilježio 40. godišnjicu izlaženja, Institut je od 2012. suizdavač časopisa *Croatian Journal of Philosophy*.

U područje izdavaštva uveli smo dvije novine. Prvo, od 2012. cjelokupnu grafičku pripremu knjiga i *Prilogâ* radimo sami, čime smo znatno smanjili troškove. Drugo, donošenjem Pravilnika o izdavačkoj djelatnosti te, sukladno njemu, uspostavom povjerenstva za izdavačku djelatnost, postupak zaprimanja rukopisa i odlučivanja o njemu postao je jasniji i transparentniji nego prije. S prodajom naših izdanja ne možemo biti naročito zadovoljni, no ona je odraz ukupne loše situacije na hrvatskome tržištu knjiga. Smatram da naši distributeri – “Nova stvarnost” te, odnedavno, “Superknjižara” – dobro obavljaju svoj posao.

**Mjere koje je potrebno poduzeti.** Broj knjiga koje godišnje objavimo zadovoljavajuć je. Institut niti može niti treba biti veliki izdavač; primjereno je ograničiti se na objavljivanje nekoliko knjiga godišnje, a najveću pozornost posvetiti kvaliteti i raznolikosti naslovâ. Iako izdavački plan ne bismo smjeli ni na koji način ograničavati, smatram da bismo, s obzirom na

karakter naše ustanove, najveću pozornost trebali posvećivati izdanjima iz povijesti hrvatske filozofije te filozofskim klasicima.

Što se tiče časopisâ, *Prilozi* već nekoliko godina ne dobivaju financijsku potporu MZOS-a. Budući da je situacija što se tiče VOS-a neizvjesna, to bi mogao postati problem, koji namjeravam riješiti u suradnji s glavnim urednikom i povjerenstvom za izdavačku djelatnost. U svakom slučaju, u svojstvu ravnatelja i dalje ću činiti sve da *Prilozi* nesmetano izlaze. Ugovor o suizdavanju *Croatian Journal of Philosophy* istječe ove godine i predložiti ću da se obnovi, tj. produlji za još četiri godine.

### 3.4 Istraživanje povijesti hrvatske filozofije

Istraživanje povijesti hrvatske filozofije tradicionalno je središnja djelatnost Instituta, a takvom je bila i u protekle četiri godine. Na Institutu se trenutno izvodi jedan znanstveni projekt HRZZ posvećen istraživanju povijesti hrvatske filozofije. U organizaciji Instituta u protekle je četiri godine održano nekoliko skupova i predavanja o toj tematici, uključujući i jednu izložbu, te je izdano nekoliko knjiga, između ostalih i *Hrvatska filozofija od 12. do 19. stoljeća: izbor iz djela na latinskome*, trosveščano izdanje koje nudi sinoptički pogled na hrvatsku filozofsku prošlost i na neki način sažima rezultate dosadašnjih istraživanja. Časopis *Prilozi za istraživanje hrvatske filozofske baštine* kontinuirano izlazi, a kao jedan od novijih projekata, za koji se nadam da će postati trajan i važan dio djelatnosti Instituta, može se spomenuti projekt “Digitalna baština”, u okviru kojega digitaliziramo te na našoj mrežnoj stranici objavljujemo djela iz naše filozofske prošlosti, uz biobibliografske napomene o njihovim autorima.

**Što još treba učiniti.** Neke od zadaća u ovome području koje sam naveo u svome Prijedlogu iz 2012. nisu ispunjene. Tada sam istaknuo potrebu snažnije međunarodne prezentacije rada na proučavanju povijesti hrvatske filozofije, koja bi se trebala očitovati u većem broju radova na stranim jezicima, u relevantnim inozemnim časopisima i pojedinačnim publikacijama, osobito u obliku monografija o našim najistaknutijim filozofima i izdanja njihovih djela kod uglednih inozemnih izdavača (koji bi za njih sigurno bili zainteresirani). Uz to, izdvojio sam činjenicu da su hrvatski filozofi iznimno slabo predstavljeni u inozemnim filozofskim enciklopedijama i leksikonima. U svojstvu ravnatelja intenzivnije ću se – prijedlozima, molbama, zahtjevima itd. – angažirati oko ispravljanja tih

nedostataka. Kako sam naveo, učinit ću sve što je u mojoj moći da *Prilozi* i dalje nesmetano izlaze, a osobito ću se posvetiti daljnjem razvoju projekta “Digitalna baština”, i to u dva aspekta: prvo, insistirat ću na što temeljitijoj i obuhvatnijoj obradi digitaliziranih radova i, drugo, nastojat ću da projekt obuhvati i radove iz novije hrvatske filozofije.

#### 4. Javnost rada (cilj [5] iz 2012)

U protekle četiri godine Institut smo u velikoj mjeri otvorili javnosti, a njegovo djelovanje učinili znatno transparentnijim nego prije. To smo učinili na nekoliko načina. Prije svega, uspostavili smo sustav javnih predavanja, tribina i okruglih stolova posvećenih temama koje nisu samo usko filozofske pa ni usko akademske. Spomenut ću samo neke od njih: okrugli stolovi i predavanja povodom Svjetskog dana filozofije (2012. okrugli stol “Filozofija danas”, 2013. predavanje T. Jolića “Biološka poboljšanja ljudske moralnosti”, 2014. predavanje P. Barišića “Javno i privatno u demokraciji – od polisa do globalne zajednice”, 2015. predavanje M. Sušnika “Život vrijedan življenja” i popratni okrugli stol), obilježavanja Dana Instituta s popratnim predavanjima (2014. D. Barbarić, “Riječ u prilog romantici”, 2015. P. Barišić, “Deliberativna demokracija i Aristotelovi argumenti o rasudnoj snazi mnoštva”), okrugli stolovi posvećeni ulozi znanosti u društvu (2013. “Humanističke i društvene znanosti u znanstveno-tehnološko doba” i “Znanost, ekonomija i znanstvena politika”) itd. Na nekima od znanstvenih skupova koje smo organizirali raspravljali smo o odnosu filozofije i drugih znanosti (npr. “Filozofija u dijalogu sa znanostima” 2012, “Filozofija i hrvatski jezik” 2013, “Smisao humanističkih znanosti” 2015. itd.). Uspostavili smo stalnu suradnju s Privatnom umjetničkom gimnazijom u Zagrebu, u okviru koje nastojimo približiti svoj rad i srednjoškolskoj populaciji.

Prije četiri godine redizajnirali smo web-stranicu, koja je sada prilično bogata sadržajima, a 2014. smo promijenili i dotadašnji logo Instituta. Putem web-stranice dodatno smo se otvorili javnosti: na njoj se sada nalaze ne samo svi relevantni dokumenti Instituta (uključujući i recentne financijske dokumente) nego i zapisnici svih sjednica Znanstvenoga i Upravnog vijeća od 2012. nadalje. Prošle smo godine otvorili i Facebook stranicu.

**Što još treba učiniti.** S obzirom na karakter naše ustanove (mi smo *javna* ustanova, odnosno *javni* znanstveni institut), javnosti i transparentnosti našeg rada posvećivat ću

posebnu pozornost. Stoga ću nastaviti poticati i organizirati spomenute aktivnosti. Kako sam spomenuo, inicirat ću uvođenje niza večernjih javnih predavanja, namijenjenih široj publici, o temama od šireg interesa. Insistirat ću na tome da naš rad još više otvorimo srednjoškolskoj populaciji, prema modelu suradnje koju smo uspostavili s Privatnom umjetničkom gimnazijom. S obzirom na veliku količinu podataka koje sadrži, web-stranicu vjerojatno će uskoro biti potrebno ponovno barem djelomično redizajnirati.

## **5. Međunarodna prepoznatljivost (cilj [1] iz 2015)**

Međunarodna prepoznatljivost našeg Instituta može se promatrati s triju aspekata: s aspekta međunarodne vidljivosti naših publikacija, ostvarene međunarodne suradnje i uključenosti u međunarodne znanstvene projekte. Kako sam napomenuo, ovaj je cilj samo djelomično ostvaren, i bit će potrebno uložiti dodatne napore, kako ravnatelja i Znanstvenog vijeća tako i svih djelatnika, kako bi Institut uistinu postao međunarodno relevantna znanstvena ustanova.

### **5.1 Publikacije**

S jedne strane, međunarodnom vidljivošću naših publikacija možemo biti veoma zadovoljni. Razlog tome jest činjenica da se velik dio publikacija naših djelatnika objavljuje u inozemstvu i da udio inozemnih publikacija u ukupnom broju publikacija konstantno raste: 2013. je 29 % radova naših djelatnika bilo objavljeno u inozemstvu, 2014. 33 %, a 2015. 36 %. Isto tako, možemo biti zadovoljni činjenicom da raste i broj radova na stranim jezicima objavljenih u nekima od izdanja Instituta. Jedna od hvale vrijednih novina koje su u protekle četiri godine, imenovanjem novoga glavnog urednika *Priloga*, uvedene u taj časopis jest objavljivanje članaka i na hrvatskome i na nekome od svjetskih jezika. Nadalje, obnovili smo (2014) izdavanje niza “Philosophical Topics”, u kojemu se radovi objavljuju na engleskome i njemačkom jeziku, izdali smo jednu knjigu koja je u cijelosti na engleskome (*Physics and Philosophy*, 2015) i jednu u kojoj je dio radova na engleskome (*Filozofija u dijalogu sa znanostima*, 2013). Naposljetku, u posljednje četiri godine suizdavači smo *Croatian Journal of Philosophy*, koji objavljuje isključivo radove na engleskome i ima prilično visoku međunarodnu vidljivost.

S druge strane, međutim, treba primijetiti da autorstvo inozemnih publikacija nije ravnomjerno raspoređeno po djelatnicima, te da je visok udio inozemnih publikacija zapravo rezultat činjenice da nekolicina djelatnika veoma intenzivno objavljuje u inozemstvu. Ipak, pravi razlog za nezadovoljstvo nalazi se u već spomenutoj činjenici veoma malenog broja publikacija posvećenih hrvatskim filozofima objavljenih u inozemstvu. S obzirom na to da je proučavanje povijesti hrvatske filozofije tradicionalno središnja aktivnost Instituta, trebala bi nas zabrinuti činjenica da iz projekata Instituta još nije proizašla, primjerice, nijedna monografija o našim najvećim filozofima – prije svega o Hermanu, Petriću, Vlačiću ili Boškoviću – objavljena kod nekoga uglednog izdavača u inozemstvu, kao ni neko kritičko izdanje njihovih spisa.

**Što treba učiniti.** U svojstvu ravnatelja snažno ću poticati kolege i kolegice, naročito mlađe, da što više svojih publikacija ponude na objavljivanje u inozemstvu. To se osobito odnosi na radove o hrvatskim filozofima. Jedan oblik takva poticaja jest nagrada za znanstvenu izvrsnost, koja se dodjeljuje isključivo za radove objavljene u inozemstvu (no koja, međutim, još nije dodijeljena ni za jedan rad o povijesti hrvatske filozofije). Nadalje, nastojat ću da se prilikom raspodjele raspoloživih zajedničkih sredstava – bilo sredstava VIF-a bilo nekih drugih – prednost dodijeli onim aktivnostima za koje se može očekivati da će kao rezultat polučiti inozemnu publikaciju o hrvatskoj filozofiji.

## 5.2 Međunarodna suradnja

I u ovom smo aspektu našega rada samo djelomično ostvarili predviđene ciljeve. Ostvarili smo ih utoliko što smo neke privatne međunarodne kontakte i suradnju podigli na institucionalnu razinu, rezultat čega je potpisivanje sporazumâ o suradnji s nekolicinom inozemnih institucija. Neke od tih sporazuma počeli smo i primjenjivati (u obliku zajedničkog organiziranja skupova, razmjene istraživača itd.). Uz to, od 2014. članovi smo dvaju međunarodnih konzorcija: Consortium of Humanities Centers and Institutes i European Consortium for Humanities Institutes and Centres. Ono što je, međutim, izostalo jest uključivanje u šire međunarodne projekte.

**Mjere koje je potrebno poduzeti.** Aktivnosti u okviru postojećih sporazuma treba provoditi i dalje te ih, ovisno o mogućnostima, intenzivirati. Poticat ću i sklapanje novih sporazuma, naročito onih koji bi mogli uključivati i zajedničku prijavu na međunarodne

projekte. U spomenutim konzorcijima nismo bili naročito aktivni, iako oni pružaju dosta mogućnosti, osobito što se tiče dolazne i odlazne mobilnosti. U suradnji sa zamjenikom ravnatelja pozornije ću pratiti njihove aktivnosti i redovitije izvještavati o njima.

### **5.3 Međunarodni znanstveni projekti**

Osim jednoga bilateralnog projekta te projekta unutar programa NEWFELPRO što ga na Institutu izvodi gostujući znanstvenik, u Institutu nismo izvodili međunarodne projekte. (Doduše, neki projekti HRZZ koji se izvide na Institutu uključuju kao suradnike i znanstvenike iz inozemstva. No budući da se ti projekti financiraju isključivo iz hrvatskog izvora, ne možemo ih karakterizirati kao međunarodne.) Proteklih je godina, doduše, ojačala svijest o potrebi uključivanja u veće međunarodne projekte, osobito projekte u okviru programa Horizon 2020. O tome se nekoliko puta raspravljalo na sjednicama Znanstvenoga vijeća, a i podnijeli smo dvije neuspješne prijave. Uzme li se u obzir veličina, ugled i znanstveni potencijal naše ustanove, kao i znanstvena i financijska korist koju bismo imali od sudjelovanja u većim međunarodnim projektima, ne možemo biti zadovoljni učinjenim. Riječ je o jednom od naših najvećih propusta koji u sljedećem razdoblju moramo ispraviti.

**Mjere koje treba poduzeti.** Smatram da su aktivnosti usmjerene ispravljanju ovoga propusta što smo ih naveli u Akcijskom planu sasvim razložne. Potrebno je snažnije informirati sve djelatnike o relevantnim natjecajima, organizirati posebne sjednice Znanstvenoga vijeća posvećene konkretnim natjecajima, intenzivirati suradnju prilikom sastavljanja projektnih prijedloga i pronalaženja inozemnih partnera te pružati snažnu i sveobuhvatnu administrativnu potporu prilikom prijave. Velik dio svoga radnog vremena u sljedećem mandatnom razdoblju posvetit ću tim aktivnostima. Cilj mi je da u sljedeće četiri godine utrostručimo broj prijava u odnosu na prethodno razdoblje te da jedna ili dvije od tih prijava budu uspješne.

## **6. Status Instituta i doktorski studij (cilj [2] iz 2012)**

Trenutni status Instituta kao isključivo znanstvenoistraživačke a ne i nastavne ustanove zbog nekoliko razloga ne možemo smatrati zadovoljavajućim. Prvo, i najvažnije, on odudara od prirode filozofije. Filozofsko istraživanje provodi se i u seminarima i na predavanjima, u

interakciji sa studentima, mentorskome radu itd., ukratko, u svim aktivnostima koje čine dio nastavnoga procesa. Samom činjenicom da nismo uključeni u te aktivnosti uskraćeni smo za važan dio onoga od čega se zapravo sastoji filozofski posao. Drugo, takav status Instituta u neskladu je s praksom razvijenih zemalja, što znatno otežava njegovo uključivanje u međunarodnu filozofsku zajednicu, primjerice putem aktivnosti u okviru programa Erasmus +. Treće, većina djelatnika Instituta honorarno predaje na nekima od hrvatskih sveučilišta, i to uglavnom u najvišim znanstveno-nastavnim zvanjima. Ta činjenica odraz je neracionalnosti i neefikasnosti čitava našeg znanstvenog i nastavnog sustava. No ona je i pokazatelj da na Institutu postoji snažan nastavni potencijal.

U nekoliko temeljnih dokumenata Instituta uključivanje u nastavni proces navedeno je kao jedan od prioriteta. Primjerice, u Strateškom programu kaže se da je “temeljni [...] opći strateški cilj Instituta neposredna implementacija rezultata znanstvenih istraživanja u studij filozofije” te se kao najbolje rješenje sugerira “doktorski studij filozofije, samostalan ili u suradnji s drugim domaćim ili inozemnim ustanovama” (str. 11). U Samoanalizi je pak “institucionalizirano uključivanje u visoko obrazovanje” navedeno kao jedan od ciljeva razvoja Instituta u predstojećem razdoblju (str. 5).

Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (čl. 27) predviđa mogućnost sudjelovanja institutâ u visokom obrazovanju, a naš Statut (čl. 10) navodi nastavnu djelatnost kao jednu od djelatnosti koje se mogu izvoditi u Institutu. Dakle, ne postoje zakonske i statutarne prepreke za uključivanje Instituta u visoko obrazovanje. Prepreke koje postoje tiču se ukupnog znanstvenog sustava u Hrvatskoj. Izdvojio bih tri skupine prepreka uključivanju Instituta u sustav visokog obrazovanja.

Prvo, u Hrvatskoj postoji čak sedam sveučilišnih odsjeka filozofije, od kojih čak četiri nude doktorski studij. To je previše, i predlaganje još jednoga doktorskog studija s pravom bi naišlo na neodobranje akademske i šire zajednice.

Drugo, Zakon predviđa da se sudjelovanje institutâ u visokom obrazovanju odvija putem suradnje s visokim učilištima. Dakle, jedan oblik uključivanja u nastavni proces mogao bi biti putem sklapanja ugovora s nekim visokim učilištem na kojemu se već izvodi doktorski studij filozofije. U tome vidim barem dva problema. Prvo, uzmemo li u obzir trenutnu situaciju u hrvatskoj filozofskoj zajednici, nije realno očekivati da bi ikoje visoko učilište za nešto takvo bilo zainteresirano. Drugo, kad bi i bilo zainteresirano, pitanje je

bismo li takvim ugovorom *mi* mogli ili trebali biti zadovoljni. Naš je Institut najbrojnija filozofska ustanova u Hrvatskoj, s najvećim brojem objavljenih znanstvenih radova po zaposleniku i najvećim brojem znanstvenih projekata po zaposleniku. Stoga bismo mi trebali biti nositelji doktorskog studija ili barem posve ravnopravni partneri, i ne bismo se smjeli zadovoljiti jednostavnim priključivanjem nekome već postojećem programu.

Treće, nejasno je hoćemo li u budućnosti uopće zadržati status samostalnoga znanstvenog instituta. Proces restrukturiranja znanstvenih instituta u Hrvatskoj, koji je započeo koncem 2014, trenutno je zastao, i nije jasno hoće li se nastaviti. No i neovisno o tome procesu, očito je da će se sustav znanstvenih instituta kod nas morati na neki način reformirati. Među opcijama koje su se predlagale jest i spajanje srodnih manjih instituta u jedan veći institut, primjerice institut za humanističke znanosti. Toj opciji nisam sklon: ne vidim kako bi uključivanje našeg Instituta u takav veliki institut ili centar moglo na ikoji način unaprijediti njegov rad, niti vidim ikakve financijske koristi od toga. Druga opcija koja se predlagala jest priključivanje institutâ nekom sveučilištu. Uzme li se u obzir postojeće znanstveno zakonodavstvo, kao i organizacija naših sveučilišta (ovdje prije svega mislim na glomazno, fragmentirano i neefikasno Sveučilište u Zagrebu), ni takvu mjeru u ovom trenutku ne bih mogao podržati. To bi bila samo administrativna mjera bez sadržajnih učinaka. Što je najvažnije, ne vidim kako bi ona pridonijela uključivanju Instituta u nastavni proces.

**Što se može i treba učiniti.** Postoje, dakle, ozbiljne objektivne prepreke profiliranju našeg Instituta kao nastavno-istraživačke ustanove. Te se prepreke prvenstveno tiču okruženja u kojemu djelujemo – načina na koje je ono ustrojeno i odnosa koji u njemu dominiraju. U Hrvatskoj imamo 25 znanstvenih instituta, koji su odvojeni od sveučilištâ, a koji raspolažu iznimno velikim znanstvenim ali i nastavnim potencijalom. Nema sumnje da takav sustav institutâ treba reformirati jer ne samo da nije u skladu s europskom praksom nego je u znanstvenom pogledu velikim dijelom neprihvatljiv. Stoga bi se moglo činiti da nema puno toga što mi kao institucija možemo učiniti; potrebna je cjelovita reforma sustava, a to daleko nadilazi područje u koje mi možemo intervenirati.

Mislim da je to samo djelomično točno. Mi smo u svojim temeljnim dokumentima jasno definirali svoje opće, temeljne ili strateške ciljeve (usp. Strateški program, str. 9–12 ili Samoanalizu, str. 5). Ono što, međutim, nismo definirali jesu, između ostaloga, dvije stvari.

Prvo, nismo definirali svoj stav o tome kakav status Instituta u hrvatskome znanstvenom sustavu smatramo najpoželjnijim: trebamo li zadržati postojeći status javnoga znanstvenog instituta, priključiti se drugim srodnim institutima, nekome sveučilištu kao cjelini ili nekoj sastavnici nekog sveučilišta, kojemu sveučilištu itd. Na trima sjednicama Znanstvenog vijeća 2015. raspravljalo se o tom pitanju, ali jasan stav, osim načelnog zalaganja za samostalnost, nije zauzet. Na raspravi o tome insistirat ću i dalje. Po mome mišljenju, prva stvar koju trebamo učiniti jest temeljito razmotriti prednosti i nedostatke svih mogućih opcija te jasno formulirati naš stav o statusu i položaju Instituta u hrvatskome i europskom istraživačkom prostoru, koji onda možemo uobličiti u službeni dokument. Takav dokument ne može sastaviti sam ravnatelj, nego mora izražavati zajednički stav ravnatelja, Znanstvenoga i Upravnog vijeća. On bi trebao biti izraz naših želja i promišljenih sudova te kao takav predstavljati polazište s kojeg možemo čvršće ući u bilo kakve buduće pregovore o našem statusu ili se pak lakše i učinkovitije obraniti u slučaju pokušaja nametanja rješenja.

Drugo, iako smo uključivanje u proces visokog obrazovanja putem doktorskog studija više puta jasno naznačili kao svoj opći cilj, o pojedinostima nismo nikad raspravljali. Barem su dva pitanja koja bismo što prije trebali razmatrati: kakav točno studij želimo i kako prevladati prve dvije od gore navedenih objektivnih prepreka. Trenutno jedini način prevladavanja tih prepreka vidim u snažnijem uključivanju Instituta u međunarodne projekte, u okviru kojih bismo trebali tražiti moduse uključivanja u doktorske programe.

## 7. Zaključak

Tri su glavna sistemska cilja za koje smatram da ih Institut može i mora postići u sljedećem četverogodišnjem razdoblju:

1. jasno i stabilno pozicioniranje u hrvatskom i europskom istraživačkom prostoru;
2. uključivanje u sustav visokog obrazovanja putem sudjelovanja u međunarodnim doktorskim programima;
3. kontinuirano sudjelovanje u međunarodnim znanstvenim projektima.

Kako bi se ti ciljevi ostvarili potrebno je

- koordinirati rad na sastavljanju projektnih prijedloga i pronalaženju inozemnih partnera;
- povećati broj prijava na međunarodne projekte;

- intenzivirati provođenje postojećih međunarodnih sporazuma i sudjelovanje u međunarodnim konzorcijima.

Uz to, potrebno je nastaviti rad na jačanju unutarnjeg ustrojstva Instituta, u prvom redu

- donošenjem preostalih potrebnih akata;
- povećanjem broja suradničkih radnih mjesta u odnosu na znanstvena radna mjesta, uz pojačanu brigu o razvoju asistenata;
- preciziranjem ovlasti i zadaća djelatnikâ iz pratećih službi;
- dovršenjem poslova oko uređenja knjižnice i arhiva.

Briga oko daljnjeg razvoja znanstvenoistraživačkog rada u Institutu mora biti usmjerena na

- nastavak porasta broja radova objavljenih u inozemstvu;
- poticanje objavljivanja radova o povijesti hrvatske filozofije u inozemstvu;
- intenziviranje rada na predstavljanju Instituta široj javnosti.